

Tutustuminen tekstinkäsittelyohjelmaan ja sanojen kirjoittaminen

Tiivistelmä

Sanatason kirjoittaminen: esioppilas kirjoittaa nimensä ja muita haluamia sanoja koululaisen avustuksella. Esioppilas oppii avaamaan tietokoneen ja tutustuu kirjoitusohjelmaan. Koululaisen atk-taidot vahvistuvat. Kummankin oppilaan sosiaaliset taidot vahvistuvat yhteistyössä.

Taustaa

Luokanopettaja - esiopettaja -pari on kehittänyt vertaisoppimiseen ja tutorointiin perustuvan oppimisen mallin, jossa koululainen opettaa esioppilalle jo oppimiansa taitoja ja tietoja. Oppisisällöt poimitaan mediakasvatuksen piiristä, mutta työskentely sopii mihin tahansa koulun ja esiopetuksen sisältöalueisiin.

Esioppilaat muodostavat pysyvät tutor-parit ensimmäisen ja/tai toisen luokan oppilaiden kanssa. Opettajat ja muu henkilökunta (avustajat, kerho-ohjaajat ja lastenhoitajat) opettavat ja ohjaavat ryhmiä joustavasti. Käytänteet ovat muodostaneet vuosisuunnitelman, jota vaihdellen toteutetaan.

Tavoitteet

- Esioppilaiden kielellisen tietoisuuden herääminen
- tietokoneeseen tutustuminen
- tekstinkäsittelyohjelmaan tutustuminen
- sosiaalisten taitojen vahvistuminen.

Oppiaineet

Äidinkieli

Ajankäyttö

45-60 min.

Ennakovalmistelut

Jaa oppilasryhmä esioppilas – koululainen -pareiksi. Jos mahdollista, jaa parit kahteen ryhmään, joista toinen työskentelee koneilla ja toinen ryhmä tekee jotakin muuta.

Varaa tekstinkäsittelyohjelman (Word) sisältävä ja tulostimeen yhdistetty tietokone jokaisen parin käyttöön.

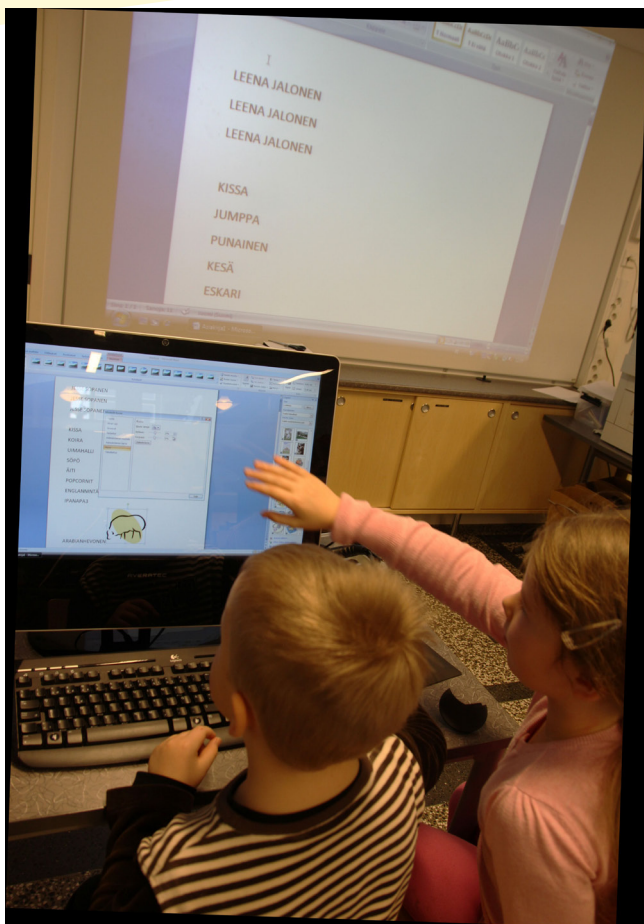
Resurssit

Jos suuri oppilasryhmä on jaettuna kahtia (kaksi eri kertaa), tarvitaan kummallekin ryhmälle vastuuopettaja ja tila. Avustajia ja muuta henkilökuntaa tarpeen mukaan.

Jokainen esioppilas-koululainen -pari/ pienryhmä tarvitsee tietokoneen, jolla on tekstinkäsittelyohjelma. Tulostin tarvitaan tuotetun tekstin printtaamiseksi.

Opettaja tarvitsee tietokoneen ja dataprojektorin tekstinkäsittelyohjelman esittelemiseksi koko ryhmälle.

Työtavat

Esi- ja alkuopetuksen oppilaat jaetaan pareiksi, joissa koululainen (ensimmäisen tai toisen vuosiluokan oppilas) toimii esioppilaan tutorina, ohjaajana. Koko harjoituksen ajan esioppilas on se joka toimii ja koululainen neuvoo. Harjoitus toteutetaan tietokonehuoneessa tai kannettavilla tietokoneilla.

Ensin harjoitellaan tietokoneen avaamista ja koneelle kirjautumista. Esioppilaalla ei ole välttämättä vielä omaa tunnusta, silloin koululainen voi kirjata koneen auki omilla tunnuksillaan.

Tekstinkäsittelyohjelma (Word) etsitään tietokoneelta opettajajohtoisesti. Ohjelman löytämisessä voi koululainenkin vielä tarvita apua. Lisäksi opettaja neuvoo miten fonttikoko muutetaan isoksi (tekstin selkeyttäminen), mutta muuten fontin tyyliin ei tässä vaiheessa vielä puututa.

Esioppilas harjoittelee oman etu- ja sukunimensä kirjoittamista koululaisen opastuksella. Voidaan harjoitella myös koneelle tai verkkoon kirjautumiseen tarvittavan käyttäjätunnuksen kirjoittamista, jolloin etu- ja sukunimen väliin lisätään piste. Kirjoitetaan omaa nimeä useampaan kertaan.

Tämä jälkeen opettaja antaa aihepiirin, josta esioppilas valitsee itselleen mieluisen sanan, tai vaihtoehtoisesti sanan voi valita spontaanisti. Jälleen esioppilas kirjoittaa koululaisen opastuksella haluamaansa sana useampaan kertaan. Oppilaiden taidoista riippuen voidaan kirjoittaa useampia sanoja. Ennen kirjoitusten tulostamista esioppilas lukee koululaisen avustuksella kirjoittamansa sanat.

Lopuksi esioppilaan kirjoittama sivu tulostetaan ja annetaan hänen mukaansa. Palattuaan esiopetukseen lapset voivat lukea vuorotellen ryhmälle kirjoittamia sanoja. Lapselle syntyy onnistumisenkokemus lukemisesta, kun hän on painanut muistiin kirjoittamansa sanan ja osaa siis myöhemmin "lukea" sen.

Muuta huomioitavaa

Seuraavalla kerralla voidaan kirjoittaa oma nimi esimerkiksi naulakkonimilappua varten. Etsitään nimilappuun mieluinen kirjasintyyppi ja -koko.

Työskentelymalli sopii kevätlukukaudelle, jolloin esioppilaiden kielelliset edellytykset tämän kaltaiselle toiminnalle alkavat olla valmiita heräilemään ja koululaiset ovat käyttäneet tekstinkäsittelyohjelmaa. Sanatason kirjoittamiselle on luontaisena jatkona sadutus sekä tiedonhankinta.

